

Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl/contact

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2023-842236851
DOS-2022-0003909

Uw kenmerk
2023-0000094086

Bijlagen
-

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
De heer H.M. de Jonge
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Onderwerp

Regio Deals in Zuid-Holland

Hooggeachte heer De Jonge,

Voor de vijfde tranche Regio Deals worden vanuit Zuid-Holland vijf aanvragen ingediend. Het gaat om drie stedelijke regio's (Delft, Waterweggemeenten, Drechtsteden-Gorinchem) en twee meer landelijke regio's (Zuid-Hollandse Delta en de Sierteeltregio, die gedeeltelijk in Noord-Holland ligt). Wij ondersteunen deze aanvragen van harte.

De aanvragen vanuit de stedelijke regio's hebben alle drie betrekking op gebieden met een hardnekkige en multidisciplinaire problematiek. Volgens de CBS-monitor van december 2022 is de brede welvaart in deze gebieden zowel in het hier en nu als in de toekomst relatief laag in vergelijking met het landelijke gemiddelde. Als we inzoomen op wijkniveau zien we in een groot aantal wijken dat veel inwoners een slechte kwaliteit van leven hebben en weinig perspectief kan worden geboden. Rabo Research heeft voor ons vorig jaar al aangetoond dat deze wijken waar het al slechter gaat, nog verder dreigen te gaan achterlopen bij de rest van het land. Externe ontwikkelingen zoals de transities, gestegen energieprijzen en de woningmarktproblematiek eisen een zware tol omdat deze gebieden en hun inwoners niet de veerkracht hebben om de gevolgen hiervan op te vangen. Dit is schrijnend voor de betrokken inwoners en ondernemers maar heeft ook in bredere zin negatieve gevolgen. Werkgevers krijgen bijvoorbeeld hun vacatures niet vervuld terwijl er sprake is van een groot onbenut arbeidspotentieel.

Het onveiligheidsgevoel stijgt door de golf van explosies en de voortgaande concentratie van sociale probleemgevallen in de kwetsbare wijken. We lopen het risico op 'afhaken' van een deel van onze bevolking met alle gevolgen voor het maatschappelijk functioneren in onze steden. Meerdere variabelen van de brede welvaart in het hier en nu en in de toekomst staan zwaar onder druk, terwijl de kansen om de brede welvaart op de langere termijn te verbeteren onvoldoende kunnen worden opgepakt. De impact hiervan heeft ook gevolgen voor de economische ontwikkeling en brede welvaart in de rest van Zuid-Holland.

De slechte brede welvaart in het hier en nu vraagt op korte termijn om versterking van het sociale vangnet. En tegelijkertijd vraagt de brede welvaart in de toekomst in deze regio's om een sociaal-economische versterking. Alle drie regio's zien in de grote maatschappelijke opgaven en transities waar we mee te maken hebben kansen om zich sociaal-economisch te versterken.

In de twee meer landelijke regio's is de brede welvaart in het hier en nu relatief gunstig. Toch zien we hier dat de brede welvaart op termijn onder druk staat door de transities, milieuvraagstukken en verandering in de bevolkingssamenstelling. De neerwaartse spiraal van verschraling die is beschreven in het adviesrapport 'Elke regio telt' geldt helaas ook in deze regio's in de nabijheid van de economische kerngebieden. De leefbaarheid van de gemeenschappen komt onder druk te staan door het verdwijnen van voorzieningen. Dat leidt tot steeds meer onbehagen. Jongeren vertrekken naar de stad en de regio's vergrijzen. Ook hier krijgen werkgevers hun vacatures niet vervuld. De toekomst van de economische dragers die onderdeel zijn van het regionale DNA is daardoor niet meer vanzelfsprekend. Innovatie blijft achter in de twee regio's terwijl we deze gebieden hard nodig hebben om de opgaven en transities op het gebied van onder meer klimaat, landbouw en biodiversiteit te realiseren. Als de vitaliteit uit deze regio's verdwijnt gaat dat niet meer lukken. Daarom zijn er nu maatregelen nodig om te voorkomen dat deze regio's in de toekomst probleemregio's gaan worden.

De brede welvaart vraagt naast het overeind houden van voorzieningen om aanpassing van het economische verdienmodel van beide regio's. Innovaties stimuleren die zijn gericht op zuinig omgaan met energie, grondstoffen, bodem en water. Tegelijkertijd is op korte termijn aandacht nodig voor de positie van arbeidsmigranten en het perspectief voor praktisch geschoolde jongeren. De brede welvaart scores van deze groepen steken ongunstig af bij de rest van de bevolking in deze regio's.

De provincie heeft aan de regio's ondersteuning geleverd en meegedacht over de inhoud van de aanvragen. In de uitvoering van deals zullen we samen blijven optrekken met de regio's. Ook starten wij binnenkort met een Werkplaats Regio Deals Zuid-Holland. Deze werkplaats wordt ingericht om kennis en ervaring over de Regio Deals in Zuid-Holland te delen waardoor de effectiviteit van deals en implementatie van maatregelen in de deals wordt versterkt. Samen met kennisinstellingen wordt zo het lerend vermogen vergroot en worden kostbare euro's voor inwoners en maatschappelijke partners beter besteed.

Meer specifiek over de vijf aanvragen willen we u het volgende meegeven:

Delft-West

De aanvraag vanuit Delft concentreert zich op de kwetsbare wijk Delft-West met 35.000 inwoners en zet vooral in op een betere en duurzame aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt. Met deze op Delft-West toegespitste aanpak willen de alliantiepartners in 'Wij West' de bestaanszekerheid en het toekomstperspectief van bewoners structureel verbeteren. Dit gebeurt in samenwerking met regionale partners vanuit onderwijs en bedrijfsleven.

Gelet op de slechte situatie van de brede welvaart van de inwoners in Delft-West en de mogelijkheden om in aansluiting op het NPLV deze wijk een positieve impuls te geven, ondersteunen wij deze aanvraag. Een Regio Deal zou ook vanwege de beperkte financiële speelruimte van de gemeente zeer welkom zijn. De ambities uit de aanvraag en de genoemde projecten kunnen voor wat betreft de Human Capital Agenda en circulariteit een gunstige invloed hebben op de provinciale ambities. Naar de toekomst toe kan de provincie een rol spelen als het gaat om meer regionale aantakking.

Waterweggemeenten

De aanvraag vanuit de Waterwegregio is vooral gericht op kwetsbare wijken in Schiedam, Vlaardingen, Maassluis en Rotterdam West. De Waterwegregio heeft jarenlang in de schaduw gestaan van Rotterdam-Zuid, terwijl de problematiek daar niet voor onder doet. Nu de vier

gemeenten elkaar hebben gevonden, ligt er een uitgelezen kans om krachtig samen te werken (ook met maatschappelijke partners) aan een betere toekomst voor en met inwoners en bedrijven.

Gelet op de slechte situatie van de brede welvaart in de Waterwegregio en de kans en urgente noodzaak om de grote transitieopgaven rond het havengebied verder te brengen, ondersteunen wij deze aanvraag. We waarderen de wil van de gemeenten om samen aan de slag te gaan; hierin zijn grote stappen gezet. De aanvraag sluit aan bij provinciale ambities zoals een gezonde, sociale en duurzame leefomgeving, voorkomen verkeersarmoede, stimuleren circulaire- en grondstoffentransitie in de Rotterdamse haven, bevorderen innovatief ondernemerschap, inclusie en de Human Capital Agenda. De ambitie om circulair ondernemen meer ruimte te geven past binnen het provinciale streven om op bedrijventerreinen voorrang te geven aan bedrijven die bijdragen aan de transitie naar een klimaatneutrale en/of circulaire economie.

Sierteeltregio

De aanvraag vanuit de sierteeltregio's Duin- en Bollenstreek, Aalsmeer en Boskoop is gericht op het creëren van een weerbare en vitale landelijke regio, met een toekomstbestendige arbeidsmarkt en een duurzaam en circulair sierteeltcluster. De brede welvaart is op dit moment gunstig (behalve voor jongvolwassenen en arbeidsmigranten), maar als er niets gebeurt kan dat in de toekomst voor de gehele regio veranderen. De drie normaal gesproken op zichzelf gerichte clusters met eigen teelt hebben elkaar gevonden in het zoeken naar een oplossing voor de gedeelde opgaven.

Gelet op de kansen om in de sierteeltregio door een gerichte aanpak en samenwerking de brede welvaart op peil te houden, de sector nieuw teeltperspectief te bieden in combinatie met de aanpak van milieubelasting, circulariteit en duurzaamheid, ondersteunen wij deze aanvraag. De aanvraag sluit aan bij provinciale ambities zoals het vitaal houden van de greenports, een gezonde, sociale en duurzame leefomgeving, voorkomen van verkeersarmoede, stimuleren circulariteit, bevorderen innovatief ondernemerschap, inclusie en de Human Capital Agenda. De doelstellingen uit de aanvraag kunnen ook bijdragen aan de provinciale (en nationale) ambities rond het principe van water en bodem sturend en de ruimtelijke puzzel.

Drechtsteden-Gorinchem

De aanvraag vanuit de Drechtsteden-Gorinchem gaat om een (gezonde) leefomgeving, bestaanszekerheid en innovatie. De regionale economie is kwetsbaar en de brede welvaart in sommige wijken is onverminderd slecht, terwijl de impact van de pfas-problematiek rond Chemours nog niet uit de scores is af te lezen. We zien dat de triple helix partners in de regio elkaar, mede voortbouwend op de eerdere Regio Deal, steeds beter weten te vinden.

Gelet op de slechte situatie van de brede welvaart van grote delen van de regio, de te verwachten negatieve impact van het pfas-dossier op de brede welvaart in een groot deel van de regio, ondersteunen wij deze aanvraag. De aanvraag sluit aan bij provinciale ambities zoals een gezonde, sociale en duurzame leefomgeving, inclusie, de Human Capital Agenda en bereikbaarheid (fiets en ketenmobiliteit). De ambitie van het brede ZERA-consortium als unieke kans om een doorbraak te realiseren in de verduurzaming van de maritieme maakindustrie sluit goed aan bij onze ambities rond verduurzaming en innovatie in deze sector en de nationale sectoragenda maritieme maakindustrie.

Zuid-Hollandse Delta

De aanvraag vanuit de Zuid-Hollandse Delta bouwt voort op de vorige Regio Deal rond de thema's duurzaamheid, agrifood, landschap & toerisme en onderwijs & arbeidsmarkt. Hoewel de brede

welvaart in deze regio gunstig is staat ze in de toekomst onder druk. De regio heeft te maken met ontgroening en vergrijzing en een tekort aan arbeidskrachten met een hoge vraag naar goed opgeleid personeel. De karakteristieke delta staat onder druk door de transitieopgaven en de opgaven op het gebied van bodem en water. In combinatie met ontwikkelingen in het Haven Industrieel Complex geeft dit de regio extra druk en een minder gunstig toekomstbeeld.

Gelet op de kansen om de nog betrekkelijk prille samenwerking in de Zuid-Hollandse Delta een volgende impuls te geven en de kans om de brede welvaart in de regio op peil te houden, ondersteunen we deze aanvraag. De aanvraag sluit aan bij provinciale ambities zoals een duurzame en toekomstbestendige landbouw, voedselzekerheid, het Zuid-Hollandse Programma Landelijk Gebied, bevorderen innovatief ondernemerschap, inclusie, duurzaam toerisme en recreatie en de Human Capital Agenda.

Alle vijf regio's hebben in onze ogen een formidabele prestatie geleverd. Ze hebben grote stappen gezet in de samenwerking en prachtige plannen gesmeed passend bij de eigen problematiek en identiteit. Deze plannen kunnen zeker het verschil maken voor de brede welvaart van inwoners en ondernemers van de regio's en soms ook voor anderen daarbuiten. En nu komt het aan op realisatie daarvan in het belang van de brede welvaart van de inwoners en ondernemers. Partnerschap van het Rijk is daarvoor onontbeerlijk. De vijf regio's en provincie zijn er klaar voor.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

drs. J. Smit

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer (DOS-2022-0003909) te vermelden.
Meer informatie www.zuid-holland.nl/contact

Afschrift aan

De gemeentebesturen van de vijf regio's